33561 Structuurvisie Windenergie op Zee (SV WoZ)

33576 Natuurbeleid

Nr. 104 Brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 oktober 2026

Hierbij ga ik in op het verzoek van het lid Vellinga-Beemsterboer (D66) om te reageren op het bericht ‘Natuurvriendelijk ontmantelen als uitzondering op de regel’, dat op 25 september verscheen op de website van Ecowende[1]. In dit bericht wordt gesproken over het ontstaan van ecologische waarde als gevolg van de aanleg van olie- en gasplatforms en windturbines op zee, al dan niet in combinatie met natuurversterkende maatregelen. Het verplicht verwijderen van installaties aan het einde van de operationele levensduur zorgt voor het verdwijnen van levensgemeenschappen die zich op en rondom de infrastructuur hebben ontwikkeld. Het artikel benoemt dat het gedeeltelijk ontmantelen van installaties bij aantoonbare ecologische waarde een oplossing kan zijn.

Huidige stand van zaken

In Nederland is het uitgangspunt dat objecten in de Noordzee na afloop van een vergunningstermijn of wanneer deze buiten gebruik zijn, worden verwijderd. Deze internationale verplichting komt voort uit het verbod op storten op zee ter bescherming van het milieu. Daarnaast zorgt de opruimplicht ervoor dat schaarse ruimte weer beschikbaar en bruikbaar wordt voor andere activiteiten. Tijdens de OSPAR[2] ministersvergadering in juni 2025 is nog eens bevestigd dat uitzonderingen op de verwijderplicht van installaties zoveel mogelijk dienen te worden beperkt.

De Mijnbouwwet[3] schrijft voor dat een mijnbouwplatform na gebruik volledig verwijderd moet worden. Voor windparken op zee stelt het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal)[4] dat na het verlopen van de exploitatietermijn het windpark in zijn geheel verwijderd wordt.

De uitrol van wind op zee heeft impact op het ecosysteem. Daarom wordt vanuit het Rijk ingezet op het versterken van de draagkracht van de natuur. Dit gebeurt onder andere door het stellen van voorschriften voor natuurinclusief bouwen in de kavelbesluiten. Sinds 2016 worden exploitanten verplicht om (een deel van) het windpark zodanig te ontwerpen dat het bijdraagt aan versterking van een gezonde zee. Uit de eerste monitoringsresultaten blijkt dat er inderdaad verhoogde biodiversiteit op, rondom en tussen de turbines is ontstaan.

Nationaal en internationaal wordt het vraagstuk rondom de ontmanteling van windparken op zee steeds urgenter vanwege de grootschalige uitrol van windenergie op zee. Het stimuleren van natuurinclusief bouwen en medegebruik voor o.a. natuur in windparken roept de vraag op of investeringen gedaan in natuurversterking niet teniet worden gedaan bij de afbraak van het windpark.

---

1 https://ecowende.nl/nl/nieuws/natuurvriendelijk-ontmantelen/

2 OSPAR: Oslo-Parijs verdrag (1992) ter bescherming van het mariene milieu op het noordoostelijke deel van de Atlantische oceaan

3 Artikel 44 Mijnbouwwet

4 Artikel 7.45 Besluit Activiteiten Leefomgeving

Daarom vindt op dit moment interdepartementale afstemming plaats over het mogelijk herzien van de bestaande ontmantelingswetgeving voor windparken. Dit proces is voorzien tot eind 2027 en loopt parallel aan het ontwikkelen van een gecoördineerde aanpak van ontmantelen van windparken in OSPAR.

Vervolg

De Kamer wordt in het tweede kwartaal van 2027 geïnformeerd over de voortgang van de (inter)nationale afstemming over de ontmantelingswetgeving voor windparken.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat,
V.P.G. Karremans